

[Landbrugsministeren]

landbruget, i hvert fald kun i meget, meget begrænset omfang.

Hr. Bjørn Poulsen spørger mig, om stråmandsvirksomhed kan klares ved denne lov. Svaret er nej, og hvis hr. Bjørn Poulsen har en opskrift på, hvordan man klarer stråmandsvirksomhed i det hele taget, vil jeg meget gerne modtage denne opskrift. Jeg har ingen fantasi til at forestille mig, hvordan man skulle kunne lovgive imod noget, der i forvejen er ulovligt, eller hvordan man skulle kunne opklare, hvad der er stråmandsvirksomhed, og hvad der ikke er. Jeg har ingen sympati for stråmænd, men jeg har meget svært ved at se, hvordan vi skulle kunne finde ud af, hvem de er.

Hr. Svend Haugaard og hr. Bjørn Poulsen nævnte endvidere spørgsmålet om nordiske statsborgere. Det er jeg da parat til at se på. Det skulle vel i givet fald kun være i det omfang, at de nordiske lande giver tilsvarende muligheder for danske statsborgere, sådan at der var en vis gensidighed på dette område.

Om vi kan få vore overvejelser med hensyn til andelslandbrug færdige inden denne lovs færdiggørelse, kan måske være tvivlsomt; der er nemlig mange flere problemer i det, end man umiddelbart regner med. Jeg kan nævne ét: hvis nu to papirløse ægteskaber ønsker at etablere sig som andelslandbrug, mens de to piger, som altså ikke har papirer på manden, måske arbejder i byerne og hjembringer nogle af de indkomster fra byerne, der godt kan være værdifulde til at opbygge en sådan virksomhed, kan de så accepteres som købere til et andelslandbrug, for de har ikke landbrugsuddannelse, de er heller ikke gift med en landmand, og de arbejder i byen? Det er nogle af de ting, som vi bliver nødt til at overveje meget grundigt, inden vi beslutter os til noget, for det rejser det ene problem efter det andet, når man diskuterer disse ideer, som jeg i øvrigt gerne vil tilkendegive at jeg har stor sympati for. Også hr. Fuglsang var inde på dette spørgsmål.

Hr. Svend Haugaard rejser spørgsmålet om de frie jorder, og det gør hr. Hjortlund Christensen også. Hr. Svend Haugaard vil have pålagt landbrugspligt ved ejerskifte. Jeg ved ikke, om det er muligt – nu har grundloven jo været nævnt én gang. Det er i hvert fald en form for en pligt, man pålægger sådanne ejendomme. Det må vi undersøge.

Jordlovsudvalget er i øvrigt, kan jeg sige både til hr. Hjortlund Christensen og til hr. Svend Haugaard, i gang med at pålægge forkøbsret til staten for alle frie jorder, vi er bekendt med, først og fremmest i marskområderne.

Statsforpagtningerne – ja, det er da i orden. Hvis der er nogen, der kan skaffe pengene til landbrugsministeriet til at købe jorden for, så den kan forpagtes ud, vil det sikkert være en udmærket idé.

Jeg vil gerne slutte med at give tilslutning til hr. Arne Bjerregaards bemærkning om, at landmænd i forskellige aldersgrupper har vidt forskellige interesser. Hvis vi tror, vi kan løse landbrugets problemer og give ret både til de ældre og de unge, give muligheder til de unge for at komme ind i erhvervet og muligheder til de ældre, for at de kan komme ud af erhvervet, næsten uanset hvad prisen bliver, på en rimelig måde, så kan vi ikke løse problemerne. Vi bliver nødt til at erkende, at hvis vi skal løse de unge landmænds problemer, kan det ikke undgå at genere nogle af de ældre landmænd, som skal ud af erhvervet.

Westh (S):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men hr. Lowzow stillede mig det direkte spørgsmål, om jeg ikke mente, at de store jordbesiddere var uegennyttige, når de kritiserede lovforslaget, fordi de var jo stødt imod sammenlægningsgrænsen på de 100 ha, som de er nu.

Jeg vil da gerne bekræfte, at det er mange af dem, men jeg ved ikke, om de store jordbesiddere også er uegennyttige, når de kritiserer forpagtningsreglerne, de regler, der bliver indført for at undgå arvemisbrug, samdriftsreglerne og erhvervsreglerne.

I øvrigt vil jeg takke for hr. Lowzows bemærkninger om, at hvis der sker skattemæssigt misbrug på lystgårdene, vil de konservative være med til at ramme det. Jeg tror, vores skattefolk vil være meget interesserede i den bemærkning.

Halvgaard (FP):

Landbrugsministeren var inde på, at fremskridtspartiets recept er skattelettelser på beskoning af offentlige besparelser. Det er da helt rigtigt. Vi mener også, at det er den